

“Als bedrijven met schone energie geen winst kunnen maken dan moet de overheid zorgen dat men met olie nóg minder winst kan maken. [...] Met een monomane focus op geld verdienen komen we er niet. Want dan kiezen bedrijven steeds weer voor goedkope olie. Dat is de realiteit. Totdat een regering zegt dat olie er niet meer in komt. De overheid kan dat doen, die heeft de macht namens ons.”

Jan Terlouw, Trouw, 15 november 2016

Samenvatting

De provincie Noord-Holland gebruikt op jaarbasis tussen de 12.000.000 en 13.000.000 kWh aan elektriciteit. Dit komt grofweg overeen met het elektriciteitsverbruik van een kleine 4000 huishoudens. De provincie koopt deze stroom in bij Uniper / E.ON. De provincie vergroend haar energieverbruik door middel van de aanschaf van groencertificaten, zogenaamde garanties van oorsprong (GvO's). Het contract voor de inkoop van energie loopt tot 1 januari 2020.¹ Uit onderzoek is gebleken dat de stroom die de provincie inkoop grotendeels wordt geproduceerd door kolencentrales en daarmee geen bijdrage levert aan de vergroting van het aandeel hernieuwbare energie in Nederland. Dit initiatiefvoorstel heeft als doel het inkoopbeleid voor stroom zo te wijzigen dat het daadwerkelijk een bijdrage wordt geleverd aan de vergroting van het aandeel hernieuwbare energie in Nederland.

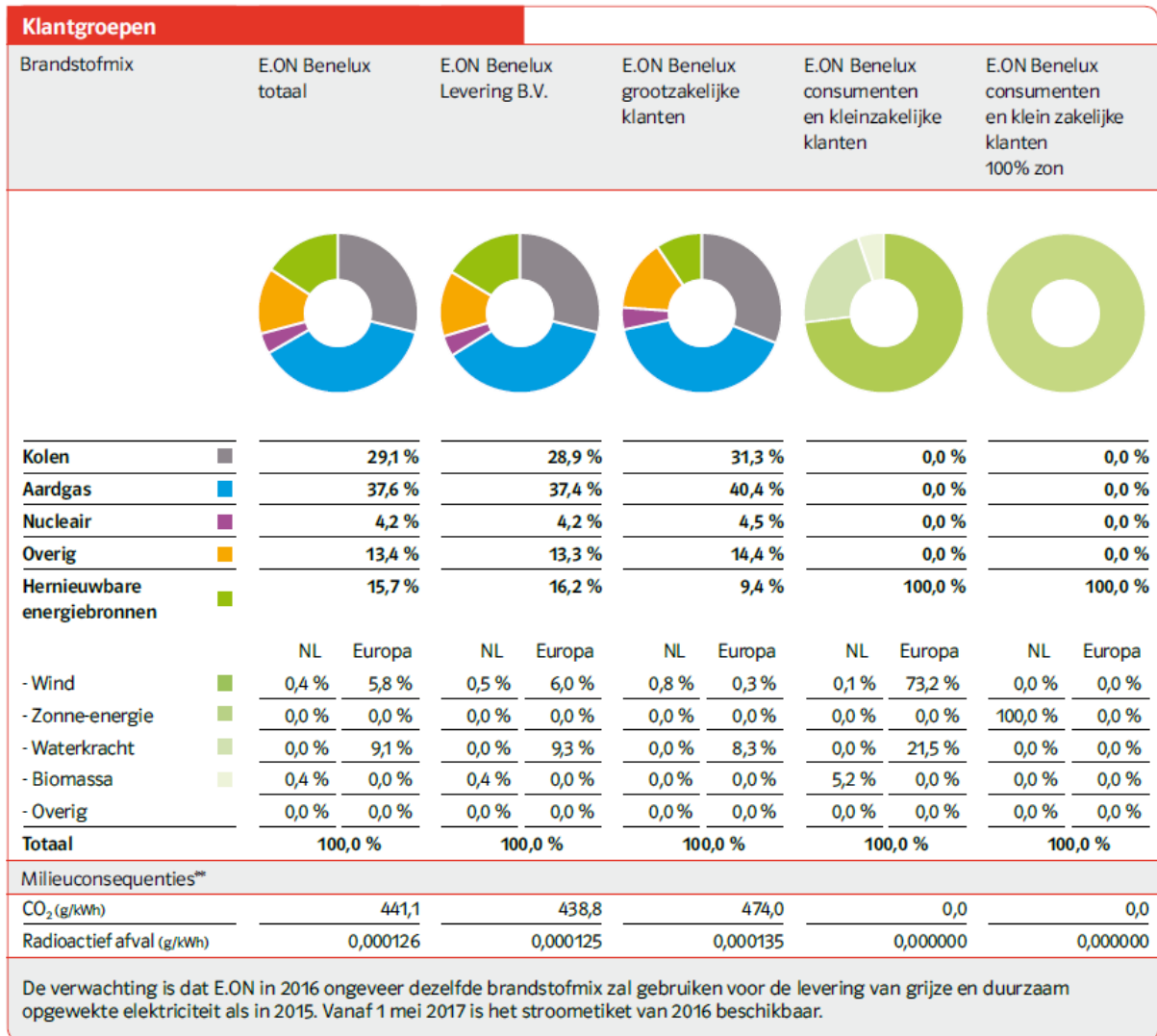
¹ De gegevens over het stroomverbruik, de inkoop en het contract volgens opgave Provincie.

Welke stroom gebruikt de provincie?

De provincie koopt haar stroom in bij Uniper / E.ON. Ieder energiebedrijf in Nederland is verplicht via een zogenaamd “stroometiket” duidelijk te maken waar de stroom die zijn levert vandaan komt.

Uniper / E.ON levert die informatie via zijn website op

https://www.eon.nl/media/1139/stroometiket_over_2015_eon.pdf.

Minimale afwijking in totaalpercentage kan voorkomen door afrondingsverschillen.

** Milieuconsequenties: de gevolgen voor het milieu bij de productie van elektriciteit.

Hieruit blijkt dat de groene stroom voor grootzakelijke klanten voor 88% afkomstig is uit waterkracht (8,3% van de 9,4%). Aangezien in Nederland hoegenaamd geen waterkracht wordt gebruikt om stroom op te wekken, gaat het hier om geïmporteerde GvO's. Deze certificaten zijn grotendeels afkomstig van Noorse waterkrachtcentrales en worden los van de fysieke elektriciteit ingekocht. Ze worden gecombineerd met grijze stroom afkomstig van Nederlandse fossiele centrales. Het resultaat gaat volgens de wettelijke bepalingen door als groene stroom, maar is dus feitelijk grijze stroom met losse groencertificaten. De groencertificaten van waterkrachtcentrales uit Noorwegen dragen niet bij

aan de verduurzaming van de energievoorziening omdat er een overdadige voorraad certificaten beschikbaar is vanwege de van oudsher aanwezige waterkrachtcentrales in Noorwegen.²

Dit fenomeen is in Nederland wijd verbreid. Aangezien er een enorm voorraad aan goedkope waterkrachtcertificaten bestaat kan op er een haast onbeperkte hoeveelheid goedkope groene stroom worden gecreëerd. Dit wordt geïllustreerd door het feit dat de hoeveelheid verkochte groene stroom in 2015 bijna vier keer groter was als de hoeveelheid die in Nederland geproduceerd werd.³

Hoe kan de provincie daadwerkelijk bijdragen aan het vergroten van het aandeel hernieuwbare energie?

De provincie kan er voor kiezen om zelf installaties aan te leggen voor de opwek van duurzame energie. Om de stroom die de provincie Noord-Holland gebruikt hernieuwbaar op te wekken kunnen bijvoorbeeld 2 moderne windmolens van 3 MW worden gebruikt of zo'n 55.000 zonnepanelen.

Een andere mogelijkheid is dat de provincie met haar stroomleverancier afsprekt dat deze voor de provincie extra hernieuwbare productievermogen gaat realiseren. De organisatie WISE beschrijft op haar website een stappenplan voor grote stroomverbruikers die met hun inkoopgedrag invloed willen uitoefenen op de verduurzaming van de energiemarkt. Een goed voorbeeld van een bedrijf dat dit in Nederland heeft gedaan is de NS. De stappen zijn:⁴

- De afnemer gaat in zee met een leverancier die minimaal een voldoende heeft gescoord in het onderzoek naar de duurzaamheid van de Nederlandse stroomleveranciers (zie de ranking op <https://www.consumentenbond.nl/energie-vergelijken/groene-energieleveranciers/>). Er zijn een aantal energieleveranciers die een voldoende scoren, waaronder de Noord-Hollandse leverancier HVC.
- De afnemer stelt samen met de producent een plan op voor het realiseren van additioneel duurzaam productievermogen. Dit plan bevat naast een ambitieus einddoel ook duidelijk omschreven mijlpalen zodat de voortgang kan worden gemeten.
- Gedurende de periode waarin het additionele vermogen nog niet operationeel is gebruikt de leveranciers stroom uit andere duurzame bronnen.
- De fysieke stroom wordt hierbij samen met de hieraan verbonden garanties van oorsprong (GvO's) ingekocht.

Wat gaat de provincie volgens dit initiatiefvoorstel doen?

De provincie gaat haar stroominkoop zo vormgeven dat het bijdraagt aan de vergroting van het duurzame productievermogen in Nederland. Dat betekent dat met de leverancier afspraken worden gemaakt dat extra duurzaam productievermogen wordt gerealiseerd (dus bijvoorbeeld nieuwe zonneweides of windmolens), bovenop de duurzame bronnen die de leverancier al heeft. Op deze manier zorgt de provincie voor een toename van de hoeveelheid duurzame energie die in Nederland wordt opgewekt. In de eerste instantie probeert de provincie deze afspraak te maken met haar huidige leverancier. Wanneer dat niet mogelijk is, stapt de provincie over naar een energieleverancier met wie deze afspraak wel te maken is.

² <https://www.consumentenbond.nl/energie-vergelijken/groene-stroom-5-misverstanden>

³ Informatie afkomstig van <https://wisenederland.nl/groene-stroom/wat-sjoemelstroom>

⁴ <https://wisenederland.nl/groene-stroom/overstapadvies-bedrijven>

Initiatiefvoorstel

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen het initiatiefvoorstel van de ChristenUnie-SGP gedateerd 14-11-2016;

gelet op de wens om met het provinciaal inkoopbeleid daadwerkelijk een bijdrage te leveren aan de toename van het aandeel opgewekte hernieuwbare energie in Nederland;

besluiten:

1. de stroominkoop van de provincie zo vorm te geven dat het bijdraagt aan de vergroting van het duurzame productievermogen in Nederland;
2. GS opdracht te geven met haar energieleverancier zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk per 1-7-2017, afspraken te maken waarin is vastgelegd dat:
 - additioneel duurzaam productievermogen wordt gerealiseerd ter grootte van minimaal het elektriciteitsverbruik van de provincie Noord-Holland, met daarbij opgenomen een einddatum en duidelijk omschreven mijlpalen;
 - gedurende de periode waarin het additionele vermogen nog niet operationeel is de leveranciers stroom uit andere duurzame bronnen gebruikt en de fysieke stroom hierbij samen met de hieraan verbonden garanties van oorsprong (GvO's) inkoop;
3. wanneer het niet mogelijk blijkt bovenstaande afspraken te maken met de huidige leverancier, GS opdracht te geven om PS voor 1-7-2017 een voorstel te doen over:
 - het zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk per 31-12-2017, beëindigen van het contract met de bestaande leverancier;
 - het contracteren van een leverancier die minimaal een voldoende scoort in het onderzoek naar duurzaamheid van de Nederlandse stroomleveranciers, met inachtneming van bovenstaande afspraken.